

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,

do schránky se Vám dostalo první číslo Budečských rozhledů roku 2011. Pokusili jsme se v něm nejen zmapovat události posledních třech měsíců života v naší obci, ale zároveň Vám přinést i nové a zajímavé informace, které se nás, co žijeme v zákolanském údolí, bezprostředně dotýkají.

Za poslední čtvrtletí roku 2010 se mnohé událo. Asi nejvýznamnějším okamžikem tohoto období byly – co se veřejného života týče – listopadové volby do obecního zastupitelstva. Zvolili jsme si nové představitele obce, z nichž pak na první veřejné schůzi vzešla i nová starostka a dva místostarostové.

Ústředním tématem tohoto čísla je proto rozhovor s novou starostkou obce paní Lucií Wittlichovou. Snažili jsme se jí položit otázky, které by mohly pomoci zmapovat její názory a plány do budoucna. Pro srovnání jsme jí pak položili i několik stejných dotazů jako předchozímu starostovi Vladimíru Dobešovi a místostarostovi Jiřímu Šupovi v minulém čísle a doufáme tedy, že pro Vás toto čtení na straně jedna a dvě bude zajímavé.

Kromě tradičního článku o ekologii, události ze zákolanské školy a školky a čtvrté strany s obecními informacemi můžete uvnitř listu objevit i fotografie s krátkými shrnutími z dalších akcí, které se v naší obci a přilehlém okolí odehrály. Pokud jste se tedy přímo nezúčastnili, máte alespoň takto možnost nahlédnout na Mikulášskou besídku, překrásné školní divadelní představení Mrazík nebo třeba tradiční Půlnoční mši svatou na Budči.

Na závěr dovoluji, abych Vám za celou redakci Budečských rozhledů popřála do roku 2011 vše nejlepší, štěstí, zdraví a spokojenost. Ať se nám v tom našem zákolanském údolí vedle sebe a spolu dobře žije.

■ Kristina Langerová

Půlnoční mše na Budči

Letošní půlnoční mši na Budči sloužil P. Jaroslav Ptáček, dlouholetý správce farnosti, který přijel, i přes nepřízeň počasí, z kláštera křižovníků v Praze. Vřele uvítal asi padesát z nás, kteří chtěli prožít vigílii narození právě na Budči. Šalmaje, klarinet a zpěv místního sboru pak dotvořily slavnostní atmosféru této bohoslužby. Po závěrečném zpěvu Nám, nám narodil se... byl přichystán čaj i punč, aby se šlo v mrazivé noci lépe domů. Někteří nadšenci měli před sebou dlouhou cestu – např. běžkaři ze Svrkyně i Okoře. Díky všem, kteří pomohli utvořit mimořádnou atmosféru a nezalekli se sněžením a ledovky.

Zimní Budeč ■ Foto: J. Vjšin

Rozhovor s PhDr. Lucií Wittlichovou, novou starostkou obce Zákolany

Lucie Wittlichová, starostka obce Zákolany

V minulém čísle Budečských rozhledů, které vyšlo před Svatováclavskými slavnostmi, tedy jako poslední v loňském roce, jsme Vám přinesli rozhovor s tehdejší starostkou Vladimírem Dobešem a místostarostou Jiřím Šupem. V prvním čísle roku 2011 jsme se rozhodli pro Vás zprostředkovat rozhovor s paní Lucií Wittlichovou, novou starostkou obce Zákolany. Možnost ptát se paní starostky na věci, které je zajímavé, měli prostřednictvím webových stránek všichni uživatelé internetu. I jejich dotazy jsme zapracovali a zeptali se paní Wittlichové na následující:

Pro mnoho lidí, kteří nesledovali předvolební mítink občanského sdružení, za které jste kandidovala, můžete být poměrně neznámou osobou. Proto Vás na úvod poprosíme, abyste se našim čtenářům představila.

V letošním roce oslavím své 45. narozeniny – dalo by se tedy mluvit o ženě středního věku, jejíž úkolem již není primárně péče o děti a o domácnost. S manželkou Filipem máme dvě děti. Starší dcera Thea studuje vysokou školu a je již víceméně samostatná, třináctiletý syn Herbert je v sedmé třídě základní školy. Vystudovala jsem historii na Karlově univerzitě a přesto, že se již léta nevěnuji tomuto odboru profesionálně (5 let jsem pracovala v Archivu Národního muzea), zůstala nadále mou velkou zálibou. Od roku 1994 působím na Úřadu vlády ČR, nejprve jako vedoucí knihovny, postupně pak v pozicích ředitelky odboru a vedoucí Informačního centra vlády. I když to lze někdy jen těžko skloubit s mou časově náročnou profesí, ráda se věnuji zahradě a ručním pracím, které považuji za užasnou, navíc i užitečnou relaxaci.

Většina lidí asi Vaše jméno poprvé zaznamenala v souvislosti s květnovou výstavou Vojáci republiky v poli 1914 - 1945, kterou jste pro naši obec zprostředkovala. Můžete, prosím, pro čtenáře Budečských rozhledů ještě jednou shrnout, o co se jednalo, co bylo jejím cílem?

Tuto výstavu jsme připravili ve spolupráci Úřadu vlády ČR a Ministerstva obrany k výročí konce světové války a byla jednou z řady podobných akcí, které realizovalo Informační centrum vlády. Jejich smyslem bylo připomínat významná výročí, osobnosti či události a podporovat tak zároveň vědecké a výzkumné aktivity jak institucí, tak i jednotlivců. Podobně jsme například připravili výstavu Plakáty sametové revoluce, My jsme to nevzdali..., Krása evropské faleristiky, Symboly republiky a další. Když jsem se dozvěděla o plánovaném setkání pamětníků válečných událostí v Zákolanech, napadlo mě požádat autora výstavy, vojenského historika PhDr. Jiřího Fiedlera, o přednášku, která by strýčky paměti a vzpomínek zasadila do kontextu tehdejších událostí a historického rámce. Výstava pak, spolu s dochovanými památkami z rodiny paní Hany Němcové a pana Vladimíra Černého, tvořila doprovodný program celého vzpomínkového odpoledne. Myslím, že celá akce byla dobře připravena a především nám připomenula, že za naši svobodu musel někdo bojovat.

Jaké byly důvody Vašeho rozhodnutí kandidovat do zastupitelstva naší obce?

Důvodů, proč jsem se rozhodla kandidovat do obecního zastupitelstva bylo několik. K těm hlavním patří to, že se odjakživa, zřejmě v důsledku své povahy, zajímám o dění kolem sebe. Není mi lhostejné, kde žiji a co se kolem mne děje. Významným podnětem bylo také mé přesvědčení, že osud naší země neleží v rukou vysokých politiků, ale je naopak na nás všech. Jen my sami můžeme věci měnit a posouvat k lepšímu a komunální politika je jednou z možností, jak neseďte s rukama v klíně a stěžovat si na špatné poměry, korupci a podobně. V neposlední řadě mě ke kandidatuře inspiroval bývalý starosta

Vladimír Dobeš svým osobním příkladem. Jeho angažovanost pro obec je opravdu obdivuhodná a poté, co jsem poznala i další zastupitele, mohu totéž říci i o nich. Práce starosty je velice pestrá, má mnoho podob a to je také jedna z věcí, která mě lákala. Věřím, že mé rozhodnutí bylo správné nejen pro mě osobně, ale i pro tuto obec.

Do Trněného Újezda jste se nově přistěhovala. Jak znáte naši obec a jak to ovlivní Vaši práci?

Do okolí Budče jezdíme s rodinou pravidelně již řadu let za svými přáteli. Teprve v roce 2007 se nám však podařilo najít dům v Trněném Újezdu, který jsme se rozhodli koupit a postupně jej opravujeme. V průběhu rekonstrukce jsme se seznámili s našimi bezprostředními sousedy a začali poznávat okolí našeho nového domova. Na rozdíl od Zákolan, ale i Kovár, nemá Trněný Újezd přirozené místo, kde se lidé běžně setkávají – mám na mysli obchod, hospodu nebo alespoň fotbalové hřiště. To do jisté míry znesnadňuje komunikaci a tak paradoxně znám stále ještě více lidí z Kovár a dnes i ze Zákolan, kde působím dvakrát týdně na Obecním úřadu. Mimo jiné poznat své sousedy a zapojit se do života zde, bylo také jedním z podnětů pro mou kandidaturu do zastupitelstva, neboť jsem nechtěla v obci pouze „přespávat“. Nemyslím si však, že by můj krátký pobyt byl výrazným handicapem pro práci v zastupitelstvu. Naopak jistý nadhled umožňuje objektivní a nestranná stanoviska, má rozhodování nejsou zatížena osobními vztahy a předpojatostí. Práci na obci vnímám jako profesi, kde jsou potřebné především organizační schopnosti, zvládnutá administrativa a schopnost rozlišit podstatné od podružného. Pochopitelně se postupně seznamuji s mnoha lidmi a jsem za to ráda.

Šest z devíti zastupitelů naší obce je z Trněného Újezda. Neovlivní to nějak rozhodování obecních věcí v dalších částech obce?

Z toho si občas děláme na zastupitelstvu legraci...

■ pokračování na straně 2

Rozhovor s PhDr. Lucií Wittlichovou, novou starostkou obce Zákolany

■ pokračování ze strany 1

Je to opravdu tak, ale nemyslím si, že by někdo chtěl prosazovat zájmy nás „trnáčských“ na úkor ostatních částí obce. Zákolany jsou a budou přirozeným centrem a je potřeba dbát na celkový rozvoj všech obcí. V minulém volebním období se velký prostor věnoval škole, revitalizaci centra Zákolan a v podobných projektech budeme pokračovat. Kromě toho bych byla velmi ráda, kdyby se do rozhodování obecních věcí ještě více zapojili občané – a ti budou mít vždy hlavní slovo, bez ohledu na bydliště svých zastupitelů.

S jakým cílem vstupujete do svého funkčního období, co je pro vás největší prioritou ve funkci starostky?

Asi bych měla začít u peněz – zajistit co nejvíce dotací, aby měla obec prostředky na svůj rozvoj. Přesto, když se nad tím opravdu zamyslím, je mým největším přáním, aby lidé zde byli opravdu spokojeni – a to, jak víme, není vždy spojeno s blahobytem. Možná jsem v tomto směru naivní, ale já jsem dětství trávil v malé vesnici u prarodičů a dodnes si pamatuji, jak se lidé na cestě zdravili, jak si chlapi zašli na pivo a babičky klábosily na lavičce. O víkendech byly zábavy, stavěla se májka, slavil masopust. V Praze mi to chybělo. Také bych si moc přála, aby lidé byli hrdí na to, že jsou ze Zákolan (Kovár, Trněného Újezdu) a vždy se sem rádi vraceli. Myslím, že i přes to, že velká část obyvatel se teprve nedávno přistěhovala, jaksi přirozeně cítí, že pospolitost a soudržnost je pro jejich život velmi potřebná.

Jednou z klíčových oblastí byla v minulých čtyřech letech škola. Jak jste spokojená s jejím současným vedením a hlavně s dosavadním působením v obci v roli komunitního centra?

Myslím, že není třeba zdůrazňovat, že škola je jednou z nejdůležitějších institucí jak v naší obci, tak obecně. Děti se v ní nejen vzdělávají, ale především si formují, aniž si to pochopitelně uvědomují, životní postoje a názory, vztahy ke

spolužákům a vůbec ke světu. Pokud je škola dobře vedena, jsou tyto složky vyvážené – a to si myslím, se v naší obci úspěšně daří. Stačí se podívat do školy nebo na její webové stránky a vidíte, kolik času děti tráví mimoškolními aktivitami – hrají divadlo, jezdí na výlety, připravují dlouhodobé projekty. To jsou úžasné věci, které by našim dětem mohli závidět žáci prestižních pražských škol. Koneckonců zvýšený zájem rodičů o umístění dětí je jasným důkazem, že naše škola má budoucnost. Velmi si vážím práce pedagogického sboru a celého personálu a budu je v jejich úsilí co nejvíce podporovat.

To, že škola plní zároveň úlohu komunitního centra je přirozeným důsledkem aktivity rodičů, kteří se v ní setkávají. Mají zájem o veřejný život v obci, není jim lhostejné v jakém prostředí vyrůstají jejich děti, jak jsou vedeny a jaké vyznávají hodnoty. Proto se škola stala jakýmsi centrem, odkud se šíří nový přístup nejen k učení a výchově dětí, ale i k veřejnému životu vůbec. Rádi bychom zapojili i seniory, například formou celoživotního vzdělávání, přednášek a kurzů a podobně. Myslím, že je to správný, především však přirozený, nenásilný způsob prohlubování pospolitosti.

Předchozí starostové museli skloubit svou funkci i s civilním zaměstnáním. Vy jste se rozhodla věnovat „starostování“ na plný úvazek. Počítáte s tím, že to bude znamenat pro obec velký rozdíl? A co pro Vás osobně?

To, že starosta by měl svou funkci vykonávat na plný úvazek, navrhli již bývalí zastupitelé, a to na základě svých zkušeností. Já mohu za ten krátký čas potvrdit, že práci na obci nelze sloučit se zaměstnáním, aniž byste jedno nebo druhé ošidili. Vladimír Dobeš pracoval zároveň jako poradce a mohl tak řadu svých profesních povinností řešit v nočních hodinách a o víkendech a pochopitelně na úkor rodiny. To ale já mohu jen částečně, a když jsem se měla rozhodnout, zvolila jsem obec. A co to bude znamenat pro obec? Především

to, že starosta bude mít více času věnovat se správě obce, více prostoru pro řešení projektů, jako je například kanalizace, ale i dílčích úkolů. Bude mít čas s lidmi více hovořit a rozhodovat tak na základě jejich potřeb a přání. Pevně věřím, že to ocení sami obyvatelé.

V minulém čísle rozhledů nám starosta a místostarosta odpovídali na otázku, co si představují pod pojmem „spokojený občan“. Ptáme se tedy i Vás.

Trochu jsem to již nastínila v předchozí odpovědi – spokojený občan je ten, kdo žije rád ve své obci (městě, zemi), není mu lhostejný její osud, rád se do ní vrací, chce v ní vychovávat své děti a ví, že v nouzi nalezne pomoc.

No a ještě jedna otázka z minulého čísla - jste pro větší účast obyvatel obce při rozhodování obecních záležitostí?

Jsem naprosto jednoznačně pro zapojení obyvatel do rozhodování v obci. Zvláště zde, kde není tolik obyvatel, to pokládám za velice důležité a především za možné (na rozdíl od politiky státní, kde je to opravdu složité). Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že musí chtít i ti obyvatelé. Pevně doufám, že se zvýší účast na veřejných zasedáních, která jsou právě k výměně názoru určená a lidé využijí možnost přijít na obec nebo se zapojí do diskusního fóra na Internetu.

Dalším z témat z minulého rozhovoru byla otázka ohledně zachování a rozvoje tradic. Jak chcete ze své pozice k tomuto přispět a co pro Vás osobně tento pojem znamená?

Tradice jsou základním kamenem každé země, každé vesnice, ale i rodiny. Předávají se po generace a tvoří jakousi kontinuitu mezi minulostí a budoucností. Okolí Kladna nemá tak silné tradice lidových slavností, krojů a písní jako třeba Morava nebo Jižní Čechy, nicméně i zde je na co

navazovat. Uctívání tradic (ale i vytváření nových!) je zároveň přihlášení se k místu, kde žijí, kde je můj domov. To je velmi důležité pro naši budoucnost a pro naše děti.

Minulému obecnímu zastupitelstvu se nepodařilo realizovat projekt kanalizace. V jakém časovém horizontu vidíte vy její výstavbu?

Kanalizace je velký problém především z finančního hlediska. Minulé zastupitelstvo připravilo projekt a zahájilo proces žádosti o dotace. Již dvakrát jsme je nezískali, neboť nespadáme do kategorie obce nad 1000 obyvatel, což se mělo vyřešit sloučením projektu s obcemi Blevice a Koleč. Bohužel ani to zatím nepomohlo, přestože jsme žádali o výjimku na Ministerstvu zemědělství, ale nevzdáváme to. V současné době se podávají nové žádosti a do června budeme čekat na výsledek dotačního řízení. Bohužel na nové kanalizaci závisí i řada dalších plánovaných projektů - opravy vozovek, nové chodníky apod. Pevně věřím, i když nás pak čekají měsíce kopání a omezení, že se podaří dotace získat, neboť z vlastních zdrojů se mnohamilionová investice nedá zvládnout.

Na závěr našeho rozhovoru bychom se rádi i Vás zeptali na jednu věc, kterou byste v naší obci - mít tu moc - ráda změnila mávnutím kouzelného proutku hned, ze dne na den, nebo ještě lépe z minuty na minutu.

Asi bych si přála, aby byla pod zemí rozvedena ta kanalizace. Ostatní věci jsou v našich silách a jen a jen na nás.

Děkujeme za odpovědi na naše dotazy a přejeme Vám, ale i všem obyvatelům Zákolan, Kovár a Trněného Újezdu, abyste byla ve své práci úspěšná a dařilo se Vám ve funkci starostky po celou dobu Vaší „vlády“ nad naší obcí. Za redakci Budečských rozhledů

■ Kristina Langerová a Martina Armstrong

Obec má první starostku ve své historii

Nejprve bych rád poděkoval našim občanům, kteří přišli k volbám a vyjádřili tak zájem o osud místa, ve kterém žijí. Osobně mne potěšilo, že největší podporu již podruhé získali kandidáti našich nezávislých a to i přes to, že to často nebyli občané, které většina sousedů zná. Obci ale mohli nabídnout nejen své kvality a zkušenosti, ale i iniciativu a čas. Jedním z oslovených tak při sestavování kandidátky byla i paní Lucie Wittlichová, která se úspěšně podílela na organizování oslav konce války v minulém roce.

Volby ukázaly pokračující podporu dlouhodobě rozvíjené strategii obce, která se snaží o vytváření příjemného místa k životu. Když jsme sepsali všechny úkoly, které nás v příštích čtyřech letech čekají, bylo zřejmé, že práce neubude a že je potřeba, aby obec vedl uvolněný starosta, který se nebude muset věnovat ničemu jinému než práci pro obec. Tuto podmínku splňovala právě paní Wittlichová, která se stala starostkou naší obce a která začne na obecním úřadě pracovat jako plně uvolněná v dubnu.

Lucie Wittlichová, první starostka obce ■ Foto: archiv LW

Už nyní je podle mého názoru vidět, že osobnost paní starostky, její vztah k lidem i k naší obci, její znalosti a přístupy budou pro naši obec přínosem. Paní starostka Wittlichová má navíc zkušenosti z práce vysoce postaveného státního úředníka (vybudovala a řídila informační centrum úřadu vlády). Za výhodu lze nakonec považovat i skutečnost, že je v obci „nová“, což jí umožňuje potřebný nadhled. Jsem rád, že jsem úřad starosty obce Zákolany mohl předat právě jí a že se na práci pro obec mohou dále podílet jako místostarosta. Paní Wittlichové přeji hodně úspěchů i uspokojení z její nové práce a těším se mimo jiné i na její příspěvky do Budečských rozhledů.

■ Vladimír Dobeš

Zprávičky z naší školky a školy Pod Budčiči

V sobotu 4. 12. 2010 již tradičně vystoupily děti ze školky i školy na mikulášské besídce u Líbuše, kde zazpívaly několik písniček se zimní tematikou a předvedly veselé mikulášské básničky. I přes velký mráz měly děti dostatek kuráže a vystoupení se i díky kvalitnímu ozvučení povedlo. S mikulášským vystoupením se děti prezentovaly tentokrát ještě jednou a to druhou adventní neděli v Kolči na vánočních trzích, kde nám za naši účast pořadatelé velice děkovali.

Po Mikuláši v předvánočním čase měli naši školáci i děti ze školky napilno především v dramatickém kroužku. Kromě plnění každodenních školních povinností se i po vyučování ve družině podíleli na dotváření kulis pro letošní, již tradiční, vánoční divadelní představení. Tentokrát zvolila Jana Doležalová, vyučující dramatickému kroužku,

tematiku nám dospělým dobře známou. S dětmi připravila představení podle filmové pohádky Mrazík. Představení bylo kouzelné, dětské herecké výkony mnohdy předčily naše očekávání a věříme, že všechny děti udělaly tímto vystoupením svým rodičům, prarodičům, sourozencům i přátelům velkou radost. Škola se tak nejen vyzdobou, ale i náladou, naplnila příjemnou vánoční atmosférou a snad nám na chvíli přestaly vadit i neustálé mrazy a opakované sněhové nadílky.

V pátek 7. ledna 2011 se děti opět převlékly do kostýmků, rozdělily se na 2 skupinky a pod vedením učitelů obešly Zákolany, Kováry i Trněný Újezd. Každému po cestě zazpívaly známou písničku „My tři králové jdeme k Vám“ a popřály štěstí a zdraví v novém roce. Kromě příspěvku do celorepublikové sbírky však byly děti mnohdy

obdarovány sladkou odměnou. Všem štědrým dárcům srdečně děkujeme!

Výtěžek Tříkrálové sbírky je tradičně určen především na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším jinak sociálně potřebným skupinám lidí. Výtěžek pomůže zejména v regionech, kde se sbírka koná. Přibližně desetina výnosu sbírky je určena na humanitární pomoc do zahraničí. Více se o sbírce dočtete na www.trikralovasbirka.cz

Také za všechny zaměstnance školy přejeme Vám všem v Zákolanech do roku 2011 hodně štěstí i zdraví a doufáme, že se setkáme u mnoha příjemných příležitostí.

V Novém roce školu čeká např.:

- Ú zápisu do 1. ročníku základní školy přivítáme předškoláky v pátek 28. 1. 2011 od 14:00.
- Školáci dostanou pololetní vysvědčení 31. 1. 2011.
- Zápis do Mateřské školy proběhne ve středu 9. 3. 2011 od 16:00.
- Srdečně Vás již nyní zveme na společnou akci pro všechny přátele školy – v pondělí 21. 3. 2011 – první jarní den – vynášení Morany (zimy) a přinášení líta (jara) do vsi. Jelikož již teď se těšíme na jaro, plánujeme shodit tento den Moranu do potoka, aby se k nám již zima poté nemohla vrátit. Na zahájení tohoto setkání vystoupí děti tentokrát z hudebního kroužku s jarními písničkami. Všichni jste srdečně zváni!

■ Hana Hlinková

Přemyslovci k Vaším službám

O sdružení Přemyslovské střední Čechy jste možná už někde slyšeli, třeba se vám dostaly do rukou Přemyslovské listy, anebo jste navštívili webové stránky www.premyslovci.cz. A právě toto sdružení oblast o rozloze více než 500 kilometrů čtverečních, v níž se nachází 79 obcí a měst, spravuje a snaží se pomáhat obcím, neziskovým organizacím a podnikatelům, kteří v něm působí.

Sdružení Přemyslovské střední Čechy vzniklo v roce 2004 a o tři roky později se kvalifikovalo mezi prvních 48 podobných spolků (v Česku se jim říká místní akční skupiny, pokud někde uvidíte zkratku MAS), které začaly čerpat podporu z jednoho z evropských dotačních titulů, Programu rozvoje venkova / LEADER. Od roku

2008 tak máme možnost vyhlášovat jednotlivé výzvy a v nich vybírat projekty žadatelů z našeho území, jejichž záměry můžeme z prostředků programu LEADER podpořit. Za tři roky tak dostalo podporu celkem 81 projektů a rozdělili jsme zhruba 38 miliónů korun.

Finanční podpora vybraných projektů není ovšem jedinou službou, kterou naše sdružení nabízí. Umíme poradit, kde sehnat dotace z jiných programů, případně sepsat potřebné žádosti, jsme schopni organizovat výběrová řízení, máme kontakty na jiné poradenské služby, které zajišťují odborné práce. Pořádáme také semináře i kulturní a společenské akce. Festival Přemyslovská divadelní orba, v podtitulku „nejen

divadelní“, putuje už pět let po našem území, zavítal zatím do Roztok a Únětic, pak do Slaného, Zákolan, Velvar a letos do Libčic nad Vltavou. Tradice bude pokračovat a napřesrok rozbijeme stany zase někde jinde.

Zveme Vás do Slaného, kde ve Wilsonově ulici č. 599 sídlíme, zveme Vás na naše internetové stránky www.premyslovci.cz, kde se o našem sdružení dozvíte mnohem, mnohem víc. A zveme podnikatele a neziskové organizace i do našich řad, abyste rozšířili současnou sestavu 29 členů a mohli požívat výhod, které členství v našem sdružení přináší.

■ Jaroslav Huk
předseda správní a programové rady

Školní zralost

V lednovém období probíhá na většině základních škol zápis dětí do prvních tříd. V souvislosti s tím se často hovoří o tzv. školní zralosti, příp. školní připravenosti. Co to vlastně znamená a jak moc se máme těmito jevy jako rodiče budoucích prvňáčků, případně jako učitelé mateřských a základních škol zabývat?

Školní zralost je souborný název pro připravenost různých duševních funkcí a dovedností, umožňující dítěti s úspěchem si osvojit školní vědomosti a dovednosti v 1. třídě - především čtení (nutné znalé zrakové rozlišování), psaní (sluchové rozlišování, grafomotorika) a počítání. Pojem školní zralosti zahrnuje celou řadu vzájemně se ovlivňujících oblastí.

1. Fyzická zralost

Zde má vliv jednak celková tělesná vyspělost dítěte, jeho zdravotní stav. Před dovršením předškolního věku např. dochází k rychlejšímu růstu, ke změně proporcionality postavy, dozrávání imunitního systému.

2. Psychická zralost

Tímto pojmem označujeme celou řadu aspektů. V první řadě je to dosažená úroveň v oblasti poznávacích procesů. Např. dochází k přechodu od názorného myšlení k myšlení logickému. Důležitá je i dosažená úroveň v rozvoji řeči (bohatá

slovní zásoba, eliminace poruch výslovnosti, gramaticky správná řeč).

Podkladem pro rozvoj dovednosti psaní je vyspělá grafomotorika. Nezbytný je správný a fixovaný úchop tužky, kresba by měla být bohatá na detaily, propracovaná. Dítě by mělo být schopno napodobit geometrické tvary, správně zobrazovat figurální kresbu. Velmi důležitou otázkou je úroveň pracovní zralosti. Zájem o hru přetrvává, ale současně by se mělo dítě zajímat o činnosti podobající se školním úkolům (např. úkoly v dětských časopisech). Mělo by umět záměrně se soustředit po určitou dobu, pracovat v řízené činnosti, mělo by být samostatné a aktivní, stačit v pracovním tempu ostatním dětem.

3. Sociální a emocionální zralost

Dítě nastupující do školy by se mělo umět odloučit na určitou dobu od rodiny. Mělo by zvládnout frontální formu práce ve skupině, plnit požadavky skupiny a kooperovat ve skupině. Emočně by mělo být dítě stálejší než v předchozí době a mělo by dokázat lépe regulovat svá přání, potřeby i chování.

znaky školní zralosti (příklady):

Věk: Donedávna mělo být dítě jdoucí do 1. třídy základní školy k 31. 8. šestileté. Ale dnes mohou do školy nastupovat i děti mladší, naopak řada rodičů volí pro své

ratolesti odklad školní docházky o jeden rok.

Ne vždy je totiž dítě zralé pro vstup do školy a podle údajů z posledních let není počet dětí s odloženou školní docházkou malý. Z loňského roku máme k dispozici údaje MŠMT, které uvádějí, že odklad školní docházky byl realizován u více než 17 % populace, s typickým vyšším počtem odkladů v místech, kde jsou velkokapacitní školy (převážně na sídlištích).

O případném odkladu se mohou rodiče poradit v mateřské škole, kterou jejich dítě navštěvuje, nebo ve spádové pedagogicko-psychologické poradně.

Zralost smyslového vnímání:

Zrakové rozlišování: (např. zrakově rozlišit tvary od sebe, znát některá písmena a číslice).

Sluchové rozlišování (např. poznat první písmeno ve slově).

Zralost grafomotoriky a vizuomotorické koordinace:

- správné držení tužky, pozor hlavně u leváků
- podepsat se alespoň křestním jménem a tiskacím písmem
- zabránit křečovitému (silný tlak) nebo nesprávnému držení tužky (hl. chlapci, kde pomaleji dozrává motorika)

Řeč:

Ideálně dítě dokáže vyslovit všechny hlásky do nástupu do ZŠ (toleruje se většinou nesprávná výslovnost R,R).

Rozumové schopnosti:

- orientace v čase (včera-dnes-zítro, ráno-poledne-večer, řadit události chronologicky podle děje, vánoce v prosinci apod.), nemusí znát hodiny, měsíce a dny, ale roční období ano
- třídění věcí podle velikosti, délky, množství, druhu (větší-menší, stůl-židle-postel x jablko)
- materiál, z čeho jsou věci vyrobeny (auto, dům, kniha, chléb, šaty)
- pravolevá orientace
- logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle, košile a svetr aj.)
- znát barvy, i doplňkové (oranžová, fialová apod.)
- početní představy - vědomosti (kolik nohou má pes, kolik dnů je v týdnu)
- počítat do 10 a zpět

Paměť:

- zapamatovat si větu (7-8 slov) a doslova ji zopakovat
- umět básničku, písničku

Chování:

- soustředěnost: schopnost soustředit se, zaměřit pozornost.
- citová zralost: emoční stabilita - např. že dítě nebude reagovat na nezdár či nespravedlnost impulzivním výbuchem nebo pláčem.
- sociální zralost: schopnost velkou část dne trávit ve skupině vrstevníků mimo domov, přijmout místo rodičů jako autoritu učitele, osvojení hygienických návyků.
- pracovní zralost: dokázat vydržet u úkolu a dokončit ho, i když ho nebaví. Souvisí s motivací a sebekontrolou.

Motivace:

Přirozené je, že se dítě na nástup do školy těší (bohužel, starší sourozenci nebo

dospělí mohou někdy děti od školy odradit nějakou devalvující poznámkou). Baví ho nejen pobyt ve skupině vrstevníků, ale chce si i dokázat, že je kompetentní a samostatné, nezávislé na dopomoci dospělých.

Nezralost:

Nezralost dítěte pro školní docházku se může projevat např. oslabením některých psychologických funkcí, neklidem nebo naopak útlumem, impulzivitou, nesoustřeďeností, neobratností, nesamostatností, přecitlivělostí (až plačtivostí), vzorem a negativismem až agresivitou. Příčiny tohoto chování mohou být různé, od vrozených vývojových vad až po nedostatečně podnětné prostředí. Dnes je možné u nás absolvovat s dítětem řadu „nápravných“ programů, kde se cíleně pod odborným vedením dítě trénuje v určitých dovednostech a cvičí si některé psychologické funkce.

A na závěr trochu polemiky

Je otázkou, zda je právě tento „nápravný“ přístup ten správný. Diagnostika i systém nápravy pro předškoláky jsou v České republice velmi pečlivě propracovány, ale přece jen jde o „dělení“ dětí na zralé a nezralé, na ty „už schopné“ a ty „ještě nedost schopné“, na základě často dosti subjektivně pojatých kritérií tu dochází k předčasné selekci dětí.

Přitom v některých systémech v zahraničí se můžeme setkat i s odlišným přístupem - děti tu nastupují do školy v určitém věku (třeba i uprostřed školního roku) a nikdo se neptá, zda jsou či nejsou zralé. Škola si prostě zjistí, jak na tom to které dítě je, co už umí, v čem je talentované a kde naopak potřebuje podporu, a podle toho pak dítěti nabízí konkrétní činnosti a vzdělávací program. Díky tomu, že vzdělávání je zde daleko více individualizované, nemusí se při nástupu dítě přizpůsobovat škole, ale ona vychází vstříc jemu a jeho potřebám.

Mohli bychom dlouho diskutovat o tom, který přístup je vhodnější, ale v souvislosti s tématem školní zralosti tato fakta zmiňujeme především proto, aby si rodiče i učitelé uvědomili, že každé dítě je především jedinečná lidská bytost, se svými přednostmi i nedostatky, ale také s tužbami a sny, jejichž naplnění můžeme jako dospělí svým přístupem velmi napomoci. A jedním ze „zlomových“ období, kdy naši podporu zvýšeně potřebuje, je pro dítě právě nástup do základní školy.

Přejme všem letošním prvňáčkům, kteří jdou v těchto dnech k zápisu, ať je neopouští touha po poznání a chuť do nových zážitků!

■ PhDr. Lucie Dobešová
■ Bc. Ivana Rýparová

Doporučená literatura:

- Šmardová, Vlasta. Školní zralost (Co by mělo umět dítě před vstupem do školy). 1. vyd. Ostrava: Computer Press, 2010
- Kuncová, Pavla. Je vaše dítě připraveno do první třídy? 1. vyd. Ostrava: Computer Press, 2010
- Kutálková, Dana. Jak připravit dítě do 1. třídy. 2. vyd. Banská Bystrica: Grada Publishing a.s., 2010
- Bednářová, Jiřina. Diagnostika dítěte předškolního věku. Computer Press, 2007

Předškoláci z mateřské školky Pod Budčí ■ Foto: P. Bekečová

Koutek Domácí ekologie

Vytápění – aneb také už Vás nebaví platit hodně za topení?

Každý rok ceny energií rostou, každý rok musíme zaplatit za teplo našeho domova o něco více. Ale proč?

Je mnoho možností, jak si doma zabezpečit teplo rodinného krbu. A nemusí to být zrovna ten krb. Současné možnosti vytápění domácností jsou různorodé, záleží jen na nás, na naší ochetě nebo na naší lenosti, pro to něco udělat.

Uvažme případ menšího rodinného domku přibližně se 120 m² podlahové plochy, nezačleněný, s klasickým kotlem na uhlí (účinnost 55%). Pro takový dům máme spotřebu 32 GJ tepla, což znamená přibližně 36 metrických centů krásného hnědého mosteckého uhlí. Za takové uhlí zaplatíte za rok 10545,- Kč.

A pak se rozhodnete s tím účtem něco udělat. Třeba vyměnit kotel. Nový automatický kotel (účinnost 80%) Vám ušetří 3300,-Kč a co víc, budete do sklepa uklízet jen 25 metrických centů uhlí. Kotlů na trhu je dost a dost, s cenami od 19 tis. Kč.

A nebo můžete myslet trochu i na životní prostředí, a pořídit si kotel na biomasu. S klasickým zplyňovacím (účinnost 80%) na kusové dřevo zaplatíte jen 6164,- Kč. Ceny kotlů od 30 tis. Kč. V tomto případě můžete počítat i s podporou z dotačního programu Zelená úsporám, 50 nebo 80 tis. podle podmínek konkrétní dotace. Více pak stojí automatické kotle na peletky, které ovšem nabízejí vynikající komfort obsluhy kotle (cena i se zásobníkem na peletky 80 až 100 tis. Kč).

Aby kotel vykazoval vysokou účinnost, měl by stále hořet na maximální výkon. Proto je nutné zvolit kotel odpovídající výkonem potřebě tepla Vašeho domu. A pro občasnou výkyvy v odběru tepla k němu pořídit i akumulční nádrž.

Pro ty, kteří chtějí vytápět své příbytky komfortněji, existují kotle plynové. Náklady na teplo se v tomto případě ale pohybují poněkud výše, u nejlepších kondenzačních kotlů (účinnost 102%) zaplatíte 17169,- Kč.

A pro ty z Vás, co se topením nechtějí vůbec zabývat, doporučuji elektřinu. Raději akumulční

než přímotopnou, za 21615,- Kč (při jističi do 3x25 A).

Kromě výše uvedených možností topení existují také tepelná čerpadla (průměrný topný faktor 3) s náklady 11189,- Kč a nebo využití solárních panelů pro ohřev teplé vody a přitápění, kdy ceny nejmenších sestav se pohybují okolo 130 tis. Kč. Zde také můžete využít dotace.

A pokud si vše budete chtít promyslet a spočítat sami, podívejte se na stránky www.tzb-info.cz Porovnání nákladů na vytápění podle druhu paliva.

Příjemný zbytek zimy v teple Vašeho domova

■ Katka Pazderů

Některé odkazy:

www.atmos.cz
www.dakon.cz
www.viadrus.cz
www.viessmann.cz

Náklady na vytápění (spotřeba tepla 32 GJ/rok), průměrné ceny paliv v roce 2010	
Hnědé uhlí	7250 Kč/rok
Černé uhlí	9351 Kč/rok
Koks	13909 Kč/rok
Dřevo	6164 Kč/rok
Dřevěné brikety	11571 Kč/rok
Dřevěné pelety	13049 Kč/rok
Štěpka	7200 Kč/rok
Rostlinné pelety	9125 Kč/rok
Obilí	9412 Kč/rok
Zemní plyn	17169 Kč/rok
Propan	18307 Kč/rok
Topný olej ELTO	17817 Kč/rok
Elektřina akumulace	21615 Kč/rok
Elektřina přímotop	27069 Kč/rok
Tepelné čerpadlo	11189 Kč/rok
Centr. zás. teplem	14694 Kč/rok

Obecní info

Poděkování

Obec Zákolany touto cestou děkuje Jakobovi Noskovi za vydatnou pomoc při odklizení sněhu.

Ustavující jednání nového zastupitelstva

Dne 11. 11. 2010 proběhlo ustavující zasedání nového zastupitelstva obce Zákolany. Zastupitelé složili slib a usnesli se na tom, že funkce starosty bude vykonávána na plný úvazek jako uvolněná a že obec bude mít dva místostarosty. Starosta a druhý místostarosta byli navrženi Sdružením nezávislých kandidátů, jako první místostarosta byl nominován kandidát strany Tradiční Zákolany s rozvinutými službami. Zastupitelé pak zvolili nové vedení obce. Starostkou obce byla zvolena Lucie Wittlichová, prvním místostarostou Jiří Šup a druhým místostarostou Vladimír Dobeš. Následně byli zvoleni členové výborů a komisí.

Složení výborů

Předsedou finančního výboru je Ing. Jiří Mairich, členy výboru jsou Ing. Michal Nosek a Pavel Ondráček.

Předsedou kontrolního výboru je Bc. Petr Bláha, členkami kontrolního výboru jsou Sandra Bejšáková a Pavlína Urbanová.

Předsedou stavebního výboru je Ing. Eduard Rejříf, členy stavebního výboru jsou Jakub Nosek a Jan Kolenčík.

Předsedou výboru pro životní prostředí je Jan Kolenčík, členy výboru jsou prof. RNDr. Jan Žďárek, DrSc., Zdeněk Hejný, Ing. Kateřina Pazderů, Ph.D. a Miloš Černý.

Složení komisí

Předsedkyní sociální komise je Martina Armstrong, členkami jsou Růžena Grigarová, Vladimíra Jarošová.

Předsedkyní kulturní komise je Romana Ondráčková, členkami jsou Hana Hlinková, Kristina Langerová, Jarmila Hladíková a Kateřina Fabianová.

Předsedou sportovní komise je MUDr. Petr Nekvinda, členy jsou Josef Míka a Jiřina Křížová.

Pravidla pro samotěžbu dřeva v obecních lesích

Dne 16. 12. 2010 schválilo zastupitelstvo obce Zákolany na veřejném jednání nová Pravidla obce Zákolany pro samotěžbu dřeva v obecních lesích. Následující článek obsahuje pouze základní informace, více se můžete dozvědět na www.zakolany.cz anebo v úředních hodinách (pondělí a čtvrtek 6:45 - 18:00) na obecním úřadě.

Základní podmínky samotěžby dřeva:

■ Samotěžbu dřeva povoluje obec na základě žádosti adresované starostovi obce.

■ Možnost žádat o povolení samotěžby dřeva má pouze fyzická osoba s trvalým pobytem v obci Zákolany.

■ Povolení k samotěžbě dřeva se vydává písemnou formou a osoba, která samotěžbu provádí, je povinna mít toto povolení při provádění těžby u sebe.

■ Je-li o to požádána, je osoba provádějící samotěžbu povinna povolení předložit orgánům obce ke kontrole a ostatním občanům obce k nahlédnutí.

■ Vytěžené dřevo je možné použít pouze pro vlastní potřebu žadatele a osob žijících s žadatelem ve společné domácnosti.

■ Povolení samotěžby se vydává jen pro těžbu stromů odumřelých nebo napadených škůdci či chorobami.

■ Pokud není v povolení k samotěžbě uvedeno jinak, je žadatel povinen odstranit z místa těžby veškeré větve a části dřevin silnější než 3 cm; větve slabší než 8 cm je možné uložit na hromady a zanechat na místě.

Nově přijatá pravidla:

■ Maximální množství dřeva, pro které je možné udělit povolení, je stanoveno na 10m³ za kalendářní rok. Jedná se o součet množství povolených pro osoby žijící ve společné domácnosti.

■ Obec může v odůvodněných případech žádosti nevyhovět. O tomto musí být informováno zastupitelstvo a občané obce na nejbližším veřejném zasedání obecního zastupitelstva.

■ Dřevo určené k samotěžbě bude před započítáním těžby vhodným způsobem označeno osobou pověřenou starostou obce. Konkrétní způsob bude uveden v povolení.

■ Pro občany obce je cena dřeva získaného v rámci samotěžby 50 až 250 Kč za m³ v závislosti na kvalitě a dostupnosti dřeva; konkrétní cenu palivového dřeva stanoví v závislosti na jeho kvalitě a dostupnosti starosta, nebo jím pověřená osoba.

■ V případě likvidace kalamit či živelných škod je možné vydat povolení i bezplatně - o tomto musí být informováno zastupitelstvo a občané obce na nejbližším veřejném zasedání obecního zastupitelstva.

■ V případě nedodržení podmínek stanovených těmito pravidly bude obec na žadateli požadovat zaplacení ceny 1500 Kč za m³. To občana nezavazuje odpovědnosti podle zákona a nahrazení případných dalších škod.

Vyhlaška o poplatku za komunální odpad

Od 1.1.2011 vstoupila v platnost nová vyhláška o poplatku za komunální odpad vznikajícího na území naší obce. Tzn. že všichni občané bydlící nebo vlastníci nemovitost na území obce Zákolany, Trněný Újezd a Kováry si musí do konce 31.1.2011 koupit známku na popelnici.

Úprava parčíku na Trněném Újezdě

Na konci roku 2010 byla dokončena úprava parčíku na Trněném Újezdě. Při této akci, která byla financována ze Středočeského fondu obnovy památek, byly prořezány lípy, poražen nevhodně rostoucí smrk, vybudována kruhová lavička, kompletně zrekonstruovány pomníčky padlým v 1. a 2. světové válce, vysázeny nové buxusy, opravena a osvětlena kaplička. Tímto projektem, který bude mít v letošním roce pokračování, sleduje obec otevření nevyužívaného místa v centru obce všem občanům.

Na jaře letošního roku bude parčík, který byl nově oddělen od pomníčků a silnice plůtkem, vybaven herními prvky pro děti. Jaké prvky zde budou vybudovány hodně záleží na trnčákových maminkách. Jediné omezující kritérium bude, aby tyto prvky zapadaly do přírodního a historického charakteru parčíku. V tom by jim měl pomoci Ing. arch. Jan Červený, který celou úpravu zaštítit svými návrhy a citlivým přístupem. Po této úpravě, jak doufáme, se parčík stane často využívaným, jak maminkami s malými dětmi, tak staršími občany jako místo vhodné k odpočinku.

A tak jedině, co by se snad mohlo vytknout této zdařilé úpravě, je mokvající přední část fasády kapličky. Původním rozhodnutím totiž bylo neupravovat a zachovat historicky daný tvar fasády a střechy. Přesto zřejmě bude nutné opatřit střechu oplechováním, které sice nebude původní, ale zamezí stékající vodě narušovat přední fasádu. Co mě osobně nejvíce těší, je obnovení pomníčku panu Antonínu Slezákovi a ŠKPT Bohuslavu Eichlerovi se zdařilými grafikami lokomotivy a letadla. Za pomoc při zjištění autentických okolností a údajů vděčíme paní Slezákové a panu Vladimíru Černému, za což jim velmi děkuji. Myslím, že je velmi důležité si tyto hrdiny, kteří za náš klidný život položili život, neustále připomínat.

Nová pamětní deska v parčíku na Trněném Újezdě ■ Foto: archiv BR

Škola s novou omítkou ■ Foto: J. Červený

Revitalizace centra obce a úprava cesty Pod Sady

Projekt revitalizace centra obce začal se zpožděním z důvodu procedur požadovaných v rámci vyřizování dotace. Z projektu se již podařilo dokončit opravu fasády školy. V prosinci musely být přerušeny práce v parku z důvodu napadnutí sněhu a mrazů. Nový termín dokončení parku byl vzhledem k předpokládanému vývoji počasí odložen pro jistotu až na konec března. Pokud se počasí zlepší, dodavatel se pokusí projekt dokončit v dřívějším termínu.

Projekt obnovy cesty Pod Sady probíhal podle plánu, ale na začátku prosince musel být podobně jako projekt revitalizace centra obce přerušen. Zbývá dokončit povrchy cest, projekt bude dokončen nejpozději do konce března.

DSO Budečsko

Členy Dobrovolného svazku obcí Budečsko (DSO) jsou starostové a místostarostové obcí Blevice, Holubice, Koleč, Otovice a Zákolany. V souvislosti s odstoupením dosavadního předsedy pana Radka Moulise z Koleče bylo nutné zvolit nové předsednictvo, k čemuž došlo dne 25.11.2010. Předsedkyní DSO se stala paní Lucie Wittlichová (starostka Zákolany), prvním místopředsedou pan Erik Dvořák (místostarosta Koleče) a druhým místopředsedou paní Eva Ježková (starostka obce Holubice - Kozinec).

UFO na Trněném Újezdě

Dne 4. 1. 2011 v době zatmění slunce se na obloze u Trněného Újezda objevilo pomalu se pohybující bílé těleso. Pracovníci Českého vysokého učení technického totiž U Lípy již opakovaně prováděli měření vlivu vegetace na satelitní spoje (první měření proběhlo v létě 2010). Jak nám napsal pan Petr Horák, při měření použili devět metrů dlouhou vzducholoď poháněnou elektrickým pohonem a plněnou heliem. Vzducholoď nesla vysílací zařízení, přijímací část byla umístěna „v blízkosti vegetace na zemi“. Tou vegetací byla naše krásná lípa. Vědci si ji vybrali pro své pokusy pro její osamělost, vhodný terén a blízkost Prahy.

Pracovníci ČVUT připravují start vzducholoďi na holubické vyhlídce nad Trněným Újezdem ■ Foto: P. Horák

KALENDÁŘ AKCÍ

Každé po a čt od 19:00	Zumba v tělocvičně ZŠ Pod Budčí
28. 1. od 14:00	Zápis do 1. ročníku základní školy
12. 2. od 15:00	Dětský karneval u Libuše
Březen	Beseda o Ugandě
9. 3. od 16:00	Zápis do mateřské školy
21. 3.	Vynášení Morany
12. 4.	Velikonoční vázání věnců v ZŠ Pod Budčí

Výsledky voleb

Dne 15. a 16. 10. 2010 proběhly volby do devítiletého zastupitelstva obce Zákolany. Voleb se zúčastnilo 62% oprávněných voličů, kteří vybírali ze dvou devítiletých kandidátek.

Volební strana č.1 - Sdružení nezávislých kandidátů získala celkem 1253 hlasů. Volební strana č.2 - Tradiční Zákolany s rozvinutými službami získala celkem 1012 hlasů.

Jména a příjmení zvolených členů zastupitelstva

Volební strana	Jméno	Počet hlasů
1	KOLENČÍK Jan	158
1	DOBEŠ Vladimír Ing. M.Sc.	154
1	WITTLICHOVÁ Lucie PhDr.	136
1	REJFÍŘ Eduard Ing.	126
1	ŽDÁREK Jan prof. RNDr. DrSc.	136
2	ŠUP Jiří	106
2	BLÁHA Petr Bc.	123
2	MÍKA Josef	101
2	NOSEK Jakub	119

Jména a příjmení náhradníků

Volební strana	Jméno	Počet hlasů
1	NOSEK Michal Ing.	138
1	URBANOVÁ Pavlína Mgr.	135
1	JAROŠOVÁ Vladimíra	152
1	BARTOŠKOVÁ Irena	118
2	MAIRICH Jiří Ing.	114
2	HEJNÝ Zdeněk	118
2	BEJŠÁKOVÁ Sandra Bc.	107
2	NEKVINDA Petr MUDr.	115
2	HLADÍKOVÁ Jarmila	109

Ještě před ustavujícím jednáním nového zastupitelstva se svého mandátu vzdal pan Josef Míka. Z náhradníků strany Tradiční Zákolany s rozvinutými službami jej v zastupitelstvu nahradil Ing. Jiří Mairich.